

Malmö stad
Revisionskontoret

ÅRSRAPPORT

Valnämnden

Revisorskollegiet 2019-04-10

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Malmö granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga revisorerna på revisionskontoret.

I kommunallag (2017:725) 6 kap. 6 § anges att nämndernas ansvar för verksamheten är att nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I kommunallag (2017:725) 12 kap. 1 § anges att revisorernas uppgifter är att pröva om verksamheten sköts på ett **ändamålsenligt** och från ekonomisk synpunkt **tillfredsställande** sätt, om räkenskaperna är **rättvisande** och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är **tillräcklig**.

I revisionskontorets årsrapport sammanfattar den kommunala yrkesrevisorn det gångna årets granskning av respektive nämnd vilket ger de förtroendevalda revisorerna underlag för sin prövning utifrån kommunallagen. Fördjupade granskningar som görs under året rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter. Alla publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida <http://malmo.se/stadsrevisionen>.

Innehåll

Sammanfattning	2
Årets granskning	3
Intern kontroll	4
Verksamheten	6
Ekonomi	8
Räkenskaper	10
Bilaga 1 - Övergripande revisionskriterier	11

Sammanfattning

Intern kontroll

Nämndens riskhantering har granskats översiktligt och bedöms som tillräcklig. Nämndens interna kontrollplan baseras på dokumenterade riskanalyser i enlighet med reglementet för intern kontroll.

Sammanfattningsvis bedöms nämndens interna kontroll 2018 som tillräcklig.

Verksamhet

Valnämndens verksamhet har granskats översiktligt utifrån nämndens reglemente. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med lagstiftning och reglementet för nämnden. Sammantaget bedöms nämnden 2018 ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Valnämnden har inte beslutat om några särskilda nämndsmål i anslutning till kommunfullmäktigemålen utan hänvisar till vad som anförs rörande nämndens ansvar och verksamhet i nämndsbudgeten för 2018. Det rekommenderas att valnämnden noga tar ställning till om det går att besluta om åtminstone något nämndsmål kopplat till kommunfullmäktigemålen.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att verksamheten har bedrivits inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Intern kontroll
- Verksamhet
- Ekonomi
- Räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen. Revisionsarbetet bedrivs enligt god revisionsledning för yrkesrevisorerna som den uttrycks i SKYREV:s vägledning och rekommendationer.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. De övergripande revisionskriterierna redovisas i *bilaga 1*.

I årsrapporten redovisas översiktligt resultatet av årets granskningar av nämnden.

Nämndernas arbete med jämställdhetsintegrering beaktas i granskningen.

De förtroendevalda revisorerna i styrgrupp KS träffar valnämndens presidium och chefen för valkansliet i samband med delårsrapport 2 och årsbokslut 2018.

Kommunal yrkesrevisorerna har varit Erik Mogård och Richard Magnusson vid revisionskontoret i Malmö stad. Richard Magnusson har granskat nämndens räkenskaper. Sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Årsrapporten är ett utkast och inte en offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen den 10 april 2019.

Intern kontroll

Under denna rubrik bedöms om nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att:

- kontrollen är aktiv och ändamålsenlig, dvs. att den förebygger, upptäcker och åtgärdar
- arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.

Granskningen av den interna kontrollen innefattar verksamhetens riskhantering, kontrollmiljö och kontroller.

Malmö stad har ett reglemente för intern kontroll. Enligt reglementet ska nämnderna årligen besluta om en internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Nämndernas arbete med intern kontroll ska följas upp och rapporteras till kommunstyrelsen.

Sammanfattningsvis bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundas på nedanstående redogörelse.

Riskhantering

En del i nämndens interna kontroll är att identifiera och löpande analysera organisationens risker. Riskhanteringen syftar till att upptäcka, bedöma risker samt förebygga fel. Nämndens riskhantering har granskats och bedömts. Nämndens riskhantering bedöms som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämndens interna kontroll 2018 baseras på en dokumenterad och av nämnden beslutad riskanalys i enlighet med reglementet för intern kontroll.

Kontrollmiljö

Nämnden ska i enlighet med reglementet för intern kontroll ha ett systematiskt arbetssätt och en organisation som säkerställer en god intern kontroll.

Nämndens kontrollmiljö avseende organisation, styrdokument och delegationsordning har granskats översiktligt. Kontrollmiljön bedöms utifrån genomförda granskningsinsatser som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en uppdaterad delegationsordning, att delegationsbeslut löpande redovisas på nämndens sammanträden och att det i övrigt finns relevanta styrdokument. Nämnden bedöms ha en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll.

Kontroller

Nämnden ska i enlighet med reglementet för intern kontroll genomföra kontroller för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Nämndens systematiska kontroller har granskats översiktligt och främst riktat fokus mot internkontrollarbetet. Utifrån genomförd granskning bedöms nämndens kontroller som tillräckliga.

Granskningen av nämndens kontroller visar att nämnden har beslutat om en intern kontrollplan för 2018 i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll. Den interna kontrollplanen beskriver en åtgärd samt fem granskningar som ska genomföras under året. Samtliga åtgärder och risker som enligt riskanalysen ska genomföras finns med i internkontrollplanen.

Av den interna kontrollplanen framgår att återrapportering av en åtgärd skulle ske vid nämndens sammanträde den 19 februari 2018 och att återrapporteringen av granskningar skulle ske vid nämndens sammanträde den 19 december 2018. Återrapportering av åtgärden behandlades på nämndens möte i februari 2018. Samtliga granskningar har återrapporterats vid valnämndens sammanträde den 5 februari 2019. Alla granskningar har hanterats under året. Det framgår att rutiner skapats där det behövts, att verksamheten följts upp och att beslut i övrigt har fattats där det varit nödvändigt.

Verksamheten

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Under denna rubrik görs en bedömning av om nämndens verksamhet bedrivits i enlighet med lagstiftarens, kommunfullmäktiges och nämndens reglering.

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundas på följande.

Under 2018 har RKL-val¹ genomförts. Såvitt framkommit har valet kunnat genomföras på ett demokratiskt och rättssäkert sätt. Enligt valnämnden har valdeltagandet ökat jämfört med tidigare val. Under året har verksamheten fokuserat på att planera, genomföra och utvärdera valet. Efter RKL-valet inkom fyra överklaganden till valprövningsnämnden. Inget av dessa överklaganden har gått nämnden emot. Valnämnden har genomfört en egen uppföljning av RKL-valet i Malmö 2018.

Valnämndens verksamhet har granskats översiktligt utifrån nämndens reglemente. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits i enlighet med reglementet för nämnden. Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt.

Valnämnden har inte beslutat om några särskilda nämndsmål i anslutning till kommunfullmäktigemålen utan hänvisar till vad som anförs rörande nämndens ansvar och verksamhet i nämndsbudgeten för 2018. Det framgår att nämnden i sin verksamhet ska följa relevant lagstiftning och av kommunfullmäktige beslutade reglemente. Det rekommenderas att valnämnden noga tar ställning om det går att upprätta åtminstone något nämndsmål kopplat till kommunfullmäktigemålen. Valnämndens verksamhet under de år då val inte hålls är i mindre omfattning. Det är därför av vikt att noga överväga de år då val hålls om nämnden kan besluta om nämndsmål som kan förväntas bidra till kommunfullmäktigemålen. Utifrån nämndens budget för år 2018 är bedömningen, trots ovanstående, att nämnden har följt kommunfullmäktiges beslut i budget 2018, genom att iaktta det ansvar och bedriva verksamheten på så sätt som beskrivs i nämndsbudgeten.

¹ Val till riksdagen, kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige.

I enlighet med Malmö stads budget 2018 ska nämnden följa upp verksamheten samt ekonomin och analysera vad som åstadkommit. Resultatet ska följas upp i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar och i förhållande till den målsättning som är beslutad av nämnden med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål. Resultatet på nämndsnivå ska kopplas till respektive kommunfullmäktigemål och redovisas till kommunstyrelsen. Valnämnden har inte beslutat om några nämndsmål.

Kommunfullmäktige har riktat ett uppdrag till nämnden, ”Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att exemplifiera hur man arbetar med de globala målen i samverkan med andra nämnder och externa aktörer”. Av nämndens årsanalys går det att utläsa att valnämnden under 2018 samverkat med andra nämnder och externa aktörer kring de globala målen, bland annat kring jämställdhet och inkluderade samhällen. I årsanalysen finns dock ingen särskild sammanställning där det samlat framgår hur valnämnden arbetat med sitt uppdrag. Om detta hade funnits skulle det arbete som valnämnden gjort med de globala målen blivit tydligare. Bedömningen är att valnämnden har följt fullmäktiges beslut i budget 2018.

Ekonomi

Under denna rubrik görs bedömning av om nämndens verksamhet har bedrivits inom de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska ramarna.

Valnämnden har beslutat om en budget i balans och redovisat hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas. Den ursprungliga budgeten har förändrats med ett ökat kommunbidrag med 100 tkr och ökad budget för transporter med 100 tkr.

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Följande resultat samt avvikelse i förhållande till budget redovisas för nämnden 2018:

Tabell 1 – resultaträkning, tkr

	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse
Intäkter	5 005	6 107	1 102
Totala intäkter	5 005	6 107	1 102
Personalkostnader	-12 000	-9 157	2 843
Övriga kostnader	-4 672	-7 225	-2 553
Avskrivningar			
Totala kostnader	-16 672	-16 381	291
Nettokostnad	11 667	10 275	1 392
Kommunbidrag	11 667	11 667	0
Övriga finansiella intäkter			
Övriga finansiella kostnader		-2	-2
KB & finansiella poster	11 667	11 665	-2
Resultat efter KB & fin poster	0	1 390	1 390
Resultat	0	1 390	1 390

Källa: Qlikview

Valnämnden har för året 2018 en positiv avvikelse mellan nettokostnad och budget med 1 390 tkr. Den positiva avvikelsen på 1 390 tkr kan till största del förklaras med att det statliga bidraget till förtidsröstningen blev 1 092 tkr högre jämfört med budget. En ökning som har direkt relation till Malmös befolkningsökning.

Avvikelsen för personalkostnader visar 2 843 tkr lägre kostnad än budgeterad, men detta beror på att 2 800 tkr i personalkostnad ingår i övriga kostnader på grund av fakturerade personalkostnader från förvaltning 102 stadskontoret. Motsvarande avvikelse finns inkluderad i övriga kostnader som visar högre kostnad med 2 553 tkr.

Nämnden har följt upp ekonomin i samband med delårsrapporter 1 och 2 i enlighet med anvisningar. Av nedanstående sammanställning framgår valnämndens prognostiserade utfall.

Tabell 2 – prognosjämförelse, tkr

	Prognos mars	Prognos april	Prognos augusti	Prognos oktober	Utfall 2018
Totala intäkter	5 005	6 097	6 097	6 097	6 107
Totala personalkostnader	-12 000	-12 690	-12 690	-9 122	-9 157
Totala övriga kostnader	-4 572	-4 784	-4 784	-7 663	-7 225
Kommunbidrag	11 567	11 667	11 667	11 667	11 667
Finansiella intäkter					
Finansiella kostnader				-3	-2
Resultat	0	290	290	986	1 390

Källa: Qlikview

Valnämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur avseende ekonomi.

Räkenskaper

Under denna rubrik görs bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Balans- och resultaträkning ska ge en rättvisande bild av nämndens resultat och förmögenhetsställning.

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Bilaga 1 - Övergripande revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar. De övergripande revisionskriterierna för 2018 års granskning av nämndernas verksamhet, ekonomi, interna kontroll samt räkenskaper anges nedan. Om granskningen visar att de övergripande- och nämndsspecifika revisionskriterierna inom respektive område följs, bedöms nämndernas verksamhet, ekonomi, interna kontroll samt räkenskaper som ändamålsenlig/ tillfredsställande/ tillräcklig/ rättvisande. Påvisar granskningen väsentliga avvikelser mot revisionskriterierna så bedöms ovanstående områden som inte helt, alternativt inte, ändamålsenlig/ tillfredsställande/ tillräcklig/ rättvisande.

Kommunallag (2017:725)

Kommunallagen är den grundläggande lagen som styr kommunernas verksamhet. Kommunallagen är indelad i tretton kapitel som reglerar bl.a. medlemskap, kommunala självstyrelsen, kommunala kompetensen, kommunala organen, förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter, bestämmelser om styrelsen och övriga nämnder, medbestämmandeformer, ekonomisk förvaltning, revision och laglighetsprövning. I 12 kap. 1 § anges att revisorernas uppgifter är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I 6 kap. 6 § anges att nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Budget 2018 (kf, 23/11 – 2017)

Malmö stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktige anger kommunfullmäktigemål och uppdrag 2018 som ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser. I budget 2018 anges att:

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges mål och ska utifrån kommunfullmäktigemålen besluta om egna mål där det tydligt ska framgå hur målen förväntas bidra till respektive kommunfullmäktigemål. Det ska också tydligt framgå hur målen ska uppnås samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer ska bedrivas för att uppnå målen.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera vad som åstadkommits, och varför, i förhållande till målen. Analysen ska svara på följande tre frågor: Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Nämnderna rapporterar måluppföljning och analys till kommunstyrelsen. Redovisningen ska bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar vad nämnden/bolaget har uppnått i förhållande till uppsatta mål. Detta innebär att nämnder och bolagsstyrelser både ska göra en bedömning av måluppfyllelsen och redovisa ett tydligt resonemang som visar vad bedömningen grundar sig på. Vid årets slut ska måluppfyllelsen även analyseras utifrån vad det innebär för uppfyllelsen av kommunfullmäktigemålen.

Inom de olika målområdena finns ett antal uppdrag. Dessa ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsanalys i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen.

Riktlinjer för ekonomistyrning (kf, 23/11-2016)

Riktlinjerna för ekonomistyrning reglerar kommunfullmäktiges ekonomiska styrning av nämnderna och syftar till att tillsammans med kommunfullmäktigemålen och de finansiella målen uppnå en hållbar ekonomi. I riktlinjerna för ekonomistyrning anges att:

Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten är bindande både vad avser ekonomiska ramar och mål för verksamheten. Verksamheten skall bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås. Nämnderna får således inte överskrida vare sig kommunbidrag eller investeringsram. Nämnd skall utifrån kommunfullmäktiges budget upprätta en budget för nämndens verksamheter. Budgeten ska innehålla nämndsmål, plan för verksamheten och redovisning av hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas. Nämnd skall också för egen del regelbundet följa utvecklingen för nämndens verksamheter och vidta korrigerande åtgärder efter behov. Nämnd skall sammanställa och avsluta årets räkenskaper i ett bokslut och upprätta en årsanalys.

Nämnd skall rapportera till kommunstyrelsen om måluppfyllelse och utveckling av verksamhet och ekonomi under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Nämnd har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. Det åligger kommunstyrelsen att sammanställa och avsluta räkenskaperna i ett kommundotalt bokslut och upprätta kommunens årsredovisning.

Reglemente för intern kontroll (kf, 20/12 – 2016)

Reglementet omfattar de kommunala nämnderna och styrelser i de helägda bolagen. Syftet med reglementet är att tydliggöra ansvaret för intern kontroll. I reglementet anges att:

Styrelsen och nämndernas interna kontroll ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet genom styrning och kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet. Styrelsens

och nämndernas interna kontroll ska medföra att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Nämnder har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig inom dess ansvarsområden och ska se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll. Nämnderna ska årligen besluta om internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Nämndernas och styrelsens interna kontroll ska medföra att risker upptäcks och bedöms samt förebygger fel. En årlig uppföljning av arbetet med intern kontroll ska rapporteras till kommunstyrelsen. Nämnderna ska följa kommungemensamma anvisningar från kommunstyrelsen och dess förvaltning. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och vid behov initiera förbättringar.

Lag (1997:614) om kommunal redovisning

Lagen om kommunal redovisning reglerar redovisningen inom kommuner, landsting och kommunalförbund.

Rådet för kommunal redovisning (RKR)

RKR är ett normgivande organ som utvecklar god redovisningssed i enlighet med lagen om kommunal redovisning. RKR har per 20xx utarbetat 23 rekommendationer för redovisningsfrågor som är av principiell betydelse eller av större vikt och tolkar vad som är god redovisningssed för kommuner, landsting och kommunalförbund.

Kommuncentrala styrdokument

De kommuncentrala styrdokumenterna som är beslutade av kommunfullmäktige och gäller samtliga nämnder i kommunen, finns samlade på Malmö stads intranät;

<https://komin.malmo.se/Var-kommun/Mal--styrning/Kommuncentrala-styrdokument.html>